

Tárgytematika

Bevezetés a felsőfokú tanulmányokba

LGB_SM016_1

Tárgyfelelős neve: dr. Puli Edit

Félév: 2014/15/1

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Tematika Bevezetés a felsőfokú tanulmányokba (LGB_SM016_1) 2014/15. tanév, őszi félév, nappali tagozat Heti elmélet: 0 Heti gyakorlat: 0 Heti labor: 2 Kredit: 2 Beszámolás formája: folyamatos számonkérés Előtanulmányi követelmény: - Oktató: Dr. Puli Edit PhD egyetemi adjunktus A stúdium rövid leírása, specifikuma A stúdium a felsőoktatásba bekerülő diákok tanulói-tanítási-tanulási aspektusait dolgozza fel úgy, hogy a középfokú oktatásból hozott készségek fejlesztésével, a tapasztalati tanulás reflexivitásával, az aktív és interaktív tanulási módszerekkel támogatja a hatékony tanulási folyamatot. A felsőfokú tanulmányok kezdetén meghatározó szereppel bír a tanuláshoz való viszony, a meglévő ismeretsajátítási készség- és módszertár. Ezek azok a saját, egyéni alapok, amelyekkel kezdődik az egyetemi tanulmányi karrierút, s amelyekre minden résztvevő saját fejlődési utat dolgoz ki a stúdium segítségével, s amely fejlődési utat aztán a tanulmányok „befejezéséig” folyamatosan csiszol, mélyít és használ majd. Az önismeret, a reális önkép a tanulásról, csak úgy alakítható ki, ha a stúdium tükröt is tart, majd ezzel a tükörképpel minden diákot megismertette megtalálja az egyéni fejlődési célokat a felsőoktatásban általánosan elvárt, használt és fejlesztendő tanulási módszerek mellett. Konkrét céljai A tantárgy legfontosabb konkrét célja tehát, hogy megismertesse a résztvevőket a felnőttoktatás tanítási és tanulási szemléleteivel, eszközeivel és módszereivel, speciálisan a szakma, vagyis a szociális munka tanítására és tanulására tekintettel. Miután a diákok képet kaptak saját egyéni tanulási stílusairól, választanak egy, számukra sajátos és szükséges fejlesztési területet, akár az olvasási készségek, akár a szövegértelmezési képességek, akár a szakirodalom gyűjtés, szakirodalom elemzés, akár a referátum, vagy prezentáció-készítés, stb. témakörében – s erre kidolgoznak egy egyéni fejlődési tervet, amit a félév folyamán meg is valósítanak, annak reflektív elemzésével együtt. A cél a tapasztalati tanulás megélése, a tanulás tanulásának megtapasztalása és folyamatos reflexiója, hogy a résztvevők mielőbb kialakíthassák magukban azokat a tanulási önképeket, amelyeket megélték fejlődni, fejleszteni. Kompetenciák A szakmai oktatás-képzés bevezette a kompetencia fogalmát, amely különbözik a tudástól és a készségektől. A kompetencia arra való képesség, hogy az általános tudás és sokféle készségek elegendőre alapozva különböző helyzetekben jobb teljesítményt tudjunk nyújtani. Következésképpen a kompetencia inkább azzal függ össze, hogy az emberek mit képesek csinálni, s nem pedig azzal, hogy milyen tudással rendelkeznek (Svetina-Perme 2007:3). Ennek értelmében meg kell különböztetnünk tudást, készséget és kompetenciát általában bármely szakmára vonatkozóan, de kifejezetten a szociális munka esetében is. A tanulási folyamat az, amivel a tudás és készség fejleszthető, hogy aztán egy kompetens szakember sokféle munkaszituációt sokféleképpen tudjon kezelni, megoldani. A stúdium célja, hogy a tanulási stílust fejlessze, hogy a résztvevők tudják, mit, hogyan és miért tanulnak, ezekhez tanulási készségeiket számbavéve tudják, hogy milyen módszerekkel, készségfejlesztési eszközökkel lehetnek hatékonyabbak a tanulásban, s így alakítsák ki saját szakmai kompetenciájukat.

TANTÁRGY TARTALMA

Tartalom, logikai rend 1. A felnőttoktatás alapelvei – egyéni reflexiók, magyarázat, konzultáció • A tanuló szükséglete • A tanuló önmagáról alkotott képe • A tanuló korábbi tapasztalata • Tanulási készség • Tanulás orientációja • Tanulás

motivációja 2. A tanulás motivációi, a részvétel fő akadályai - egyéni reflexiók, magyarázat, konzultáció 3. Tanári hatékonyság - kielőadás • Folyamatos motiváció • Megerősítés • Megőrzés • Átvitel 4. Tanulás és tanulási folyamat - egyéni reflexiók, magyarázat, konzultáció 5. Tanuláselméletek - kielőadás • Asszociatív • Behaviorista • Gestalt • Kognitív-konstruktivista • Humanisztikus • Kibernetikus-információs tanuláselméletek 6. Tanulás felnőttkorban, a tanulás lényege – kielőadás, egyéni reflexiók 7. A reflektív tanulás, tudás, a tapasztalat, a tanulás és reflexió - kielőadás 8. Tanulási stílusok I. - kielőadás • A felnőttek jellemzői • A tanulás hatékonysága • Kognitív és észlelési stílusok 9. Tanulási stílusok II. - kielőadás • Stílus és megközelítés • Jellemző tanulási eszközök és módszerek a felnőttoktatásban: szakirodalom gyűjtése, feldolgozása, jegyzetelés, szövegértelmezés, lényeglátás, kiemelés, elemzés, összefüggések, logika, referátum, prezentáció, vizsga, stb. • Tanulási környezet, képviselők 10. Felnőttek oktatásának módszerei - Előadó központú módszerek - magyarázat • Előadás • Magyarázat, konzultáció, kiselőadás 11. Felnőttek oktatásának módszerei - Résztevők központú módszerek - magyarázat • Csoportmunka • Tréning • Vítamódszerek • Feleletválasztós módszer • Esettanulmány 12. Szemléltetés – szemléltetés, egyéni fejlődési tervek és megvalósításuk prezentációi • A szemléltetés jelentősége • Az eredményes szemléltetés feltételei • A szemléltetés eszközei 13. Projekt módszer – magyarázat, egyéni fejlődési tervek és megvalósításuk prezentációi • A projekt módszer alkalmazásának lépései • A projekt módszer előnyei A fenti tartalmak a félév részletes tárgyi tartalmai, ezek a felkészülést segítik. A konzultációk feladata a fenti tartalmak rövid, vázaltszerű, de az összefüggésekre, gyakorlati felhasználhatóságra vonatkozó támogatása.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Követelmények, értékelési szempontok • Saját egyéni fejlődési terv tartalmának megválasztása a 2. konzultációra, a terv kidolgozása a 3. konzultációra, megvalósítása és prezentációja a 4. konzultációra – a folyamatos számonkérés teljesítésének feltétele. • A stúdium a folyamatos jelenletre, az egyéni reflexiókra és a belőlük nyerhető közös és egyéni tanulási tapasztalatokra épít, így hiányzás csak indokolt esetben fogadható el. Indokolatlan, a saját egyéni fejlődési tervet veszélyeztető mennyiségű hiányzás a félév aláírásának megtagadását jelenti. A hatékony tanuláért, a kompetens szociális munkásokért: Dr. Puli Edit PhD egyetemi adjunktus sk.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Irodalmak Metka Svetina – Erma Perme (szerk. 2007): A felnőtt-oktató. Részletek a Socrates-Grundtvig támogatással folyt projekt kézikönyvéből. Ljubljana Forrás: <http://www.learningstyle.net> Farkas Éva: Felnőttképzési módszerek. Készült az Európai Unió társfinanszírozásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében. <http://www.pallo.bmknet.hu/feladatok/felnottkepzesimodszerek/felnottkepzesimodszerek.pdf> Kispálné Horváth Mária (2007): A felnőttek tanulási jellemzői II. Vizsgálat a főiskolai felnőttoktatásban tanulók körében. <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00117/2007-10-ta-Kispalne-Felottek.html> Maróti Andor (szerk. 1997): Andragógiai szöveggyűjtemény II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. Bernd Weidenmann (1997) : Sikeres tanfolyamok és szemináriumok. Budapest, IIZ/DVV Budapesti Projektroda. Felnőttoktatási és -képzési lexikon (2002). Budapest, Magyar Pedagógiai Társaság – OKI. Dr. Kálmán Anikó (2005): Andragógiai módszertan. A felnőttoktatók kompetenciái. Budapest, Okker Kiadó. Mayer József (szerk. 2002): Problémák, kérdések – megoldások, válaszok. Budapest, Országos Közoktatási Intézet. Zrinszky László (1999): A felnőttképzés tudomány – Bevezetés az andragógiába. Budapest, Okker Oktatási Iroda. Zachár László (2003): Felnőttképzés, munkaerőpiaci képzés tervezése. Pécs, PTE TTK FEEFI. Kraiciné Dr. Szokoly Mária (2004): Budapest. Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Kiadó, Budapest. Mayer József (szerk. 2002): Módszertani stratégiák az iskolarendszerű felnőttoktatásban Budapest, Országos Közoktatási Intézet. 2002. Suhajda Csilla Judit (szerk.): Új módszerek a felnőttképzésben. Budapest, Kontakt Alapítvány – Nemzeti Felnőttképzési Intézet, 2004.